

Ons patrimonium een plaats geven in de wereld van vandaag

Thierry Lanotte -Architectuuratelier

Tekst: **Chloé Martin**
Fotografie: **Wouter Missiaen**

De ritmische transparantie van de benedenverdieping van de Forem in Bergen geeft zicht op de tuin van het centrale atrium, ruimte voor uitwisseling in het hart van het eiland. De volumetrische en visuele uitwisseling, rijk aan volle vormen en transparantie, draagt bij tot deze dynamiek en sluit aan op de scherpe hoek die door de twee straten tot stand komt.

Het atelier van Thierry Lanotte beheert voornamelijk culturele en patrimoniumprojecten, waaraan hij een tweede adem geeft, door het verleden en het heden op een sobere manier met elkaar te verzoenen.

De ligging van het bureau van Thierry Lanotte is op zich al een samenvatting van zijn aanpak. Het bureau ligt in de oude stad, tussen het Arsenal de Namur en de Kathedraal St-Aubain, waarop het zicht heeft, en valt onmiddellijk op door het glaskristal dat uitstekend tot zijn recht komt in het complexe spel van dakbedekkingen.

Na zijn opleiding burgerlijk ingenieur, architect en filosofie en zijn stages in Parijs (Stéphane Duchâteau) en Stuttgart (Frei Otto), opende Thierry Lanotte in 1975 zijn bureau. In dit bureau werken architecten, ingenieurs - architecten, burgerlijk ingenieurs en archeologen nauw samen. "Het team is zeer flexibel, hecht en dynamisch dankzij de voortdurende uitwisseling van ideeën", benadrukt hij. De teams kunnen gemoduleerd worden vanaf een basiscel

die het "atelier" vormt. Zij werken verder ook regelmatig samen met Belgische en buitenlandse specialisten in diverse domeinen: stabiliteit, landschapsinrichting, akoestiek, museografie...

Aanvankelijk nam het bureau vooral grote culturele projecten aan. Hiervan getuigen de renovatie van het Koninklijk Theater van Namen, het Belgische paviljoen van de Wereldtentoonstelling in Hannover of de Opera van Clermont-Ferrand, een project dat het gemeentebestuur jammer genoeg moest stopzetten om budgettaire redenen. "Wij werken als een onderzoekslaboratorium. Bij ieder nieuw project worden de plaats, ruimte, vormen en bouwtechnieken geanalyseerd en opnieuw bedacht. Geen enkel project herhaalt zich. Zelfs de schaarse eensgezinswoningen die we bouwen zijn prototypes."

Van 2001 tot 2005 was Thierry Lanotte voorzitter van de Koninklijke Commissie voor de monumenten, landschappen en opgravingen, provinciale kamer van Namen. "Ik had gehoopt dat ik, door mijn ervaring, mensen kon laten inzien dat over de periodes heen, architectuur steeds

De aanpak van architect Thierry Lanotte leunt aan bij die van Renzo Piano: "vormen genereren die zich opdringen vanuit een ecologische, stedenbouwkundige of historische noodzaak, in plaats van vreemde voorwerpen voor te stellen die zich in onze steden al te vaak manifesteren als UFO's."

hedendaags is geweest en dat we vandaag de dag nog steeds een creatieve visie op het patrimonium moeten hebben. In tegenstelling tot bijvoorbeeld Italië, of alle andere landen met grote competenties op het vlak van architectuurgeschiedenis, is dit iets wat bij ons moeilijk te begrijpen is."

Zijn aanpak leunt volgens hem aan bij die van Renzo Piano: "vormen genereren die zich opdringen vanuit een ecologische, stedenbouwkundige of historische noodzaak, in plaats van vreemde voorwerpen voor te stellen die zich in onze steden al te vaak manifesteren als UFO's. Bouwen is een ingewikkeld spel van verzoening en permanente dialoog met de omgeving."

Duurzame ontwikkeling

Een sleutelervaring was de hergroepering van de Centrales Syndicales Chrétiennes (CSC) te Namen. Dit grote project - met 14 vergaderzalen, auditoria, ontmoetingscentra, een restaurant, een cafetaria en administratieve kantoren - werd gerealiseerd in nauwe samenwerking met de opdrachtgevers en was voor deze laatste de ideale gelegenheid om hun algemene werking te vernieuwen (onthaal van publiek, interne dialoog en werkwijze). In plaats van kleine aparte kantoren, zijn gemeenschappelijke en gezellige ruimtes ingericht.

Het gebouw is, in samenwerking met de Luikse studiebureaus BCT en BEG, ontworpen vanuit het concept van duurzame ontwikkeling (energie- en waterbeheer, thermische isolatie en akoestische behandeling, bodembeheer, groene parkings, enz.). De combinatie van zonnewering in glas met serigrafie, de kwaliteitsvolle profielen uit aluminium, de groene dakbedekking die de vijfde gevel aankleedt, het watervlak, enz. vormen de visuele aspecten van de aanpak. Dit project is momenteel in uitvoering en de firma Zaluco uit Jumet zal de Sapa aluminium profielen in onderaanneming plaatsten voor het bedrijf Moury uit Luik.

Voor ieder project schrijft het architectenbureau aluminium schrijnwerk voor gezien dit materiaal bijdraagt tot een lichtere gevel. Bovendien "beantwoordt aluminium aan de vereiste prestaties en kan het perfect gecombineerd worden met andere materialen".

Bij de gebouwen van de Christelijke Ziekenfondsen was er een gelijkaardige aanpak.

De nieuwe hoofdzetel (5500 m²) werd geïntegreerd in de herstructurering en renovatie van het oude stadscentrum "les Tanneries". Het was voor het eerst dat dubbele gevels gebruikt werden in Namen. Deze bieden, naast de mogelijkheid tot individueel beheer van het thermische comfort in de lokalen, een uitstekende thermische isolatie en maken aanzienlijke besparingen mogelijk op het vlak van verwarming en koeling. Ze verenigen een maximaal thermisch en visueel comfort. De binnenprofielen zijn uit hout, de buitenprofielen uit aluminium. "We mogen niet vergeten dat, in tegenstelling tot eensgezinswoningen, de grootste moeilijkheid rond energie in kantoorgebouwen

de oververhitting is door de zon en de computers die alomtegenwoordig zijn in dit type gebouw."

Voor dit project besteedde de onderneming Dherte Istas uit Namen het aluminium buitenschrijnwerk uit aan de onderneming Zaluco uit Jumet. Voor de uitvoering was een bijzondere samenwerking nodig tussen het studiebureau en de werkplaatsverantwoordelijken van de gevelbouwer. Vooral voor het ontwerp en de uitvoering van de grote gebogen ramen en de gebogen gevel, was uiterste precisie nodig om verzorgd werk af te leveren.

Bij het project van de Christelijke Ziekenfondsen was het voor het eerst dat dubbele-huid-gevels gebruikt werden in Namen. Deze bieden, naast de mogelijkheid tot individueel beheer van het thermische comfort in de lokalen, een uitstekende thermische isolatie.

De nieuwe hoofdzetel (5500 m²) van de gebouwen van de Christelijke Ziekenfondsen werd geïntegreerd in de reorganisatie en renovatie van het oude stadscentrum "les Tanneries".

ARCHITECTUUR

Het atelier haalde onlangs een belangrijke aanbesteding binnen van de Stad Namen. De renovatie, voor de Facultés Universitaires N.D. de la Paix (FUNDP) van drie auditoria en de volledige faculteit wetenschappen. Dit project van +/- 12.000 m² kadert binnen een groot stadseiland waarvan de ontwikkeling volledig herbestudeerd moet worden. De universitaire faculteiten hebben ook de wens uitgedrukt om hun milieuverantwoordelijkheid op te nemen, een studie uit te voeren rond duurzame ontwikkeling en er een pedagogisch voorbeeld van te maken voor toekomstige wetenschappers.

Een ander zeer geslaagd voorbeeld is de Cité des Métiers van Bergen, een geïntegreerde ruimte voor professionele informatie en oriëntatie, die kadert in een Europees netwerk verbonden aan de Cité des Sciences et de l'Industrie van La Villette te Parijs. De site huisvest onder meer de zetel van de Regionale Directie van de Forem. De goed bestudeerde inplanting van het project in het stadscentrum van Bergen draagt bij tot de herstructurering van een industrieel braakland uit de 19e eeuw. "Het idee is om een stedelijk landschap te recreëren door middel van hedendaagse complexiteit. De aluminium gevels voorzien van profielen voor zonnewering en dito beglazing spelen hier op geraffineerde wijze in. De ritmische transparantie van de benedenverdieping geeft zicht op de tuin van het centrale atrium, ruimte voor uitwisseling in het hart van het eiland. De volumetrische en visuele uitwisseling, rijk aan volle vormen en transparantie, draagt bij tot deze dynamiek en sluit aan op de scherpe hoek gevormd door de twee straten." Aan de binnenzijde draagt het atrium bij tot de centrale ruimte en het volledig natuurlijke verluchtingsstelsel.

De Cité des Métiers van Bergen huisvest onder meer de zetel van de Regionale Directie van de Forem. De goed bestudeerde inplanting van het project in het stadscentrum van Bergen draagt bij tot de reorganisatie van een industrieel braakland uit de 19e eeuw.

Voor de hoofdzetel van de Forem en Bergen, "is het idee om een stedelijk landschap te recreëren door middel van hedendaagse complexiteit. De aluminium gevels, voorzien van profielen voor zonnewering en dito beglazing, spelen hier op geraffineerde wijze in."

De werkzones zijn opnieuw zeer open, met kantoren voor groepen van 8 tot 9 personen, het resultaat van een reflectie over ruimtewinst in de kantoren. Aparte ruimten zijn eveneens voorzien, vooral voor werkzoekenden.

Voor dit project heeft de onderneming Francovera uit Wervik, gespecialiseerd in complexe uitvoeringen waarbij profielen, gevels, zonnewering, enz. gecombineerd worden, in onderaanneming voor de firma Strabag uit Brussel aluminium profielsystemen van Sapa geplaatst.

Ondanks de zeer korte uitvoeringstermijnen, de technische en esthetische eisen van het zeer gedetailleerde bestek, heeft Francovera zijn engagementen nageleefd. De ramen en gevels zijn uitgevoerd in de systemen Excellence 65 HV en Elegance 52 van Sapa Building System.

Voor ieder project schrijft het atelier schrijnwerk uit aluminium voor, ongeacht of het gaat om de bouw van kantoren of renovatie van oude gebouwen. "Metalen profielen dragen bij tot een lichtere gevel. Ze leveren de vereiste prestaties en kunnen perfect gecombineerd worden met andere materialen", besluit Thierry Lanotte. "Het belangrijkste in de keuze voor profielen is hun samenstelling en assemblage. Aluminium profielen zijn ook al gebruikt op geklasseerde gebouwen in Brugge, tot grote tevredenheid!!!"

Thierry Lanotte

Atelier d'architecture
Rue de l'Arsenal, 13b
5000 Namur

T +32 (0)81 22 22 01

F +32 (0)81 22 43 77

www.atelierlanotte.com